

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 20 mars 2003 anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2002/03:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Två motioner har väckts med anledning av skrivelsen.

Konstitutionsutskottets anmodan föranleder följande yttrande från arbetsmarknadsutskottet.

Utskottet

I skrivelse 2002/03:75 lämnar regeringen en redovisning för de åtgärder regeringen vidtagit med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringens beslut under tiden den 1 januari – den 31 december 2002.

Totalt redovisas 15 skrivelser under Arbetsmarknadsutskottet. Av dessa rapporteras 9 som slutbehandlade och 6 som inte slutbehandlade.

När det gäller de skrivelser som anges som *inte slutbehandlade* kan följande kommentarer lämnas. Den punkt under vilken redovisningen sker i regeringens skrivelse återfinns inom parentes.

1. (N11) Riksdagsskrivelse 1999/2000:83, betänkande 1999/2000:AU1, avser behandling av budgetpropositionen för år 2000, anslag för utgiftsområdena 13 och 14. Skrivelsen är inte slutbehandlad i två delar.

Mom. 9 avser ett tillkännagivande om behovet av en *översyn av bemanningsföretagen*. Av redovisningen framgår att regeringen i september 2001 tillsatte en arbetsgrupp med uppdrag att inventera de problem som kan vara förknippade med en anställning i ett bemanningsföretag. Arbetsgruppen skulle ha redovisat sitt uppdrag senast den 30 november 2002. Med anledning av bl.a. att förhandlingar pågår om ett EU-direktiv om arbetsvillkoren för personal som hyrs ut av bemanningsföretag har arbetsgruppens uppdrag ännu inte avslutats. Ärendet bereds vidare.

Mom. 37 om anslag på utgiftsområde 14 för 2000, delmoment j, avser ett tillkännagivande om *lönebidrag i bestående anställningsförhållanden*. I betänkandet uttalade utskottet att man bör överväga om det finns situationer när det kan vara befogat med lönebidrag även i ett bestående anställningsförhållande men underströk samtidigt att en sådan möjlighet inte får innebära att arbetsgivarens allmänna ansvar för arbetstagarens rehabilitering minskar. Av skrivelsen framgår att regeringen i mars 2002 bemyndigade chefen för Näringsdepartementet att tillkalla en särskild utredare som bl.a. skall överväga frågan om lönebidrag i bestående anställningsförhållanden (dir. 2002:22). Uppdraget skall redovisas senast den 22 september 2003. Ärendet bereds vidare.

Arbetsmarknadsutskottet har ingen erinran mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad.

2. (N13) Riksdagsskrivelse 1999/2000:149, betänkande 1999/2000:AU5, avser i den del som inte är slutbehandlad ett tillkännagivande om en *utredning av arbetsrätten m.m.* Av skrivelsen framgår att regeringen i juli 2000 beslutade om ett uppdrag åt Arbetslivsinstitutet om översyn av vissa arbetsrättsliga frågor. Den 12 december 2002 redovisades uppdraget, som har publicerats i Ds 2002:56 Hållfast arbetsrätt – ett föränderligt arbetsliv. Översynen har remitterats och remissvaren skall ha inkommit senast den 1 april 2003. Enligt underhandsuppgift från Näringsdepartementet har vissa instanser fått förlängd remisstid till den 15 april. Ärendet bereds vidare.

Arbetsmarknadsutskottet har ingen erinran mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad.

3. (N20) Riksdagsskrivelse 2000/01:145, betänkande 2000/01:AU7, avser två tillkännagivanden.

Mom. 7 avser ett tillkännagivande om *utredning om rätten till politisk information på arbetsplatsen*. I betänkandet underströk utskottet vikten av att människor känner sig delaktiga i och har kunskap om politiska frågor och att arbetsplatsen kan vara en sådan arena där politiska budskap kan förmedlas och debatteras. Utskottet ansåg därför att frågan skulle övervägas av en utredning eller på annat sätt som regeringen fann lämpligt.

Mom. 12 avser ett tillkännagivande om *AKU-statistik* och mom. 13 avser *regeringens skrivelse 1999/2000:146 Anställningsformen överenskommen visstidsanställning*. I betänkandet ansåg utskottet att det skulle vara av stort värde om Statistiska centralbyråns (SCB) arbetskraftsundersökningar (AKU) även omfattar frågor om bruket av anställningsformen överenskommen visstidsanställning. Utskottet ansåg att regeringen borde undersöka möjligheten att i AKU även få med denna uppgift.

Vid förra årets behandling av motsvarande regeringsskrivelse (2001/02:75) förutsatte arbetsmarknadsutskottet i sitt yttrande till konstitutionsutskottet (2001/02:AU3y) att dessa frågor borde kunna behandlas utan ytterligare dröjsmål.

Av den nu aktuella regeringsskrivelsen framgår att ärendet om *utredning om rätten till politisk information på arbetsplatsen* bereds och att regeringen har för avsikt att under våren 2003 inom departementet upprätta en promemoria, för att därefter ta ställning till om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Arbetsmarknadsutskottet vill understryka vikten av att regeringen återkommer utan ytterligare dröjsmål så att skrivelsen därmed kan bli slutbehandlad i denna del.

När det gäller *AKU-statistik* redovisas att regeringen har undersökt möjligheterna att i AKU-statistiken ta in uppgifter om överenskommen visstidsanställning. SCB har emellertid bedömt det som omöjligt att mäta förekomsten av överenskommen visstidsanställning och funnit att AKU inte kan utnyttjas för en meningsfull utvärdering. Den 6 februari 2003 beslutade regeringen att lägga riksdagens skrivelse till handlingarna i dessa delar.

Arbetsmarknadsutskottet kan acceptera regeringens bedömning och anser därmed att skrivelsen bör kunna betraktas som slutbehandlad.

4. (N23) Riksdagsskrivelse 2000/01:179, betänkande 2000/01:AU4, avser ett tillkännagivande om *förstärkt skydd för föräldralediga*. I betänkandet ansåg utskottet att det fanns starka skäl att överväga om det finns behov av att stärka skyddet för arbetstagare som väljer att utnyttja sin rätt till ledighet i samband med föräldraskap och att i första hand förändringar i föräldraledighetslagen och lagen om anställningsskydd borde övervägas.

Av skrivelsen framgår att ärendet bereds. Regeringen beslutade i oktober 2001 att ge Arbetslivsinstitutet i uppdrag att överväga om det finns behov av att stärka skyddet för de arbetstagare som väljer att utnyttja sin rätt till ledighet i samband med föräldraskap. I december 2002 redovisades uppdraget, som publicerats i Ds 2002:56 Hållfast arbetsrätt – ett föränderligt arbetsliv. Översynen har remitterats och remissvaren skall ha inkommit senast den 1 april 2003. Enligt uppgift från Näringsdepartementet har vissa instanser fått förlängd remisstid till den 15 april. (jämför ovan vid 2).

Arbetsmarknadsutskottet har ingen erinran mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad.

5. (N25) Riksdagsskrivelse 2000/01:211, betänkande 2000/01:AU10, avser ett tillkännagivande om *avskaffad åldersgräns för läkarvårdsersättning m.m.* Ärendet, som anknöt till det nya pensionssystemet, avsåg rätten att arbeta till 67 års ålder, vilket genomfördes med ändringar i lagen om anställningsskydd (LAS). För att göra det möjligt för läkare, sjukgymnaster, tandläkare och tandhygienister att fortsätta förvärvsarbete beslutade riksdagen enligt utskottets förslag om en höjd åldersgräns från 65 till 67 år för rätt till ersättning enligt lagen om läkarvårdsersättning, lagen om ersättning för sjukgymnastik och lagen om allmän försäkring. Utskottet ansåg att dessa åldersgränser i nästa steg borde avskaffas helt och att regeringen borde återkomma med ett sådant förslag. De nämnda ersättningslagarna hör annars till socialutskottets beredningsområde.

Av regeringens motsvarande skrivelse förra året (2001/02:75) framgick att regeringen den 20 december 2001 bemyndigat chefen för Socialdepartementet att tillkalla en särskild utredare (S 2001:10) med uppdrag att utreda konsekvenserna av ett avskaffande av åldersgränser när det gäller offentlig ersättning till läkare, sjukgymnaster, tandläkare och tandhygienister m.m. (dir. 2001:119) och att skrivelsen var slutbehandlad.

Arbetsmarknadsutskottet ifrågasatte i sitt yttrande (2002/03:AU3y) till konstitutionsutskottet om skrivelsen rätteligen borde ha angetts som slutbehandlad med hänsyn till att tillkännagivandet gick ut på att regeringen borde återkomma till riksdagen med ett förslag. Arbetsmarknadsutskottet förutsatte att regeringen skulle återkomma till riksdagen i enlighet med tillkännagivandet.

Konstitutionsutskottet fann i sitt av riksdagen godkända betänkande (2001/02:KU35) inte anledning att göra någon annan bedömning än arbetsmarknadsutskottet. Konstitutionsutskottet förutsatte att regeringen hör samman riksdagens tillkännagivanden.

Av den nu berörda regeringsskrivelsen framgår att utredaren redovisat sitt uppdrag i betänkandet Åldersgränser och ersättningsetablering (SOU 2003:7) som överlämnades till regeringen den 6 februari 2003 och att ärendet kommer att beredas under 2003.

Arbetsmarknadsutskottet kan konstatera att regeringen i mars till riksdagen har överlämnat proposition 2002/03:73 Höjd åldersgräns för tandläkares och tandhygienisters rätt till offentlig ersättning. Där föreslås att åldersgränsen höjs från 67 år till 70 år när det gäller offentlig ersättning till tandläkare och tandhygienister. Det föreslås även att det skall vara möjligt för tandläkare och tandhygienister som har fyllt 70 år att, efter individuell prövning, arbeta vidare inom tandvårdsförsäkringen.

Propositionen kommer att behandlas i socialutskottets betänkande 2002/03:SoU17.

Av propositionen framgår att de delar av utredarens förslag som avser åldersgränser för läkare och sjukgymnaster samt möjligheterna att överlåta en praktik, för närvarande bereds i Socialdepartementet.

Arbetsmarknadsutskottet har från de synpunkter utskottet har att iaktta ingen erinran mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad.

6. (N59) Riksdagsskrivelse 2001/02:322, betänkande 2001/02:AU10, avser ett system för *individuell kompetensutveckling*. Mom. 2 avser utgångspunkter m.m. för ett system för individuell kompetensutveckling och mom. 3 riktlinjer i övrigt för ett system för individuell kompetensutveckling. Av regeringens skrivelse framgår att dessa moment återstår att behandla och att ärendet bereds.

Arbetsmarknadsutskottet, som noterar att skrivelsens redogörelse huvudsakligen omfattar regeringsbeslut under 2002, har under hand erfarit att det inom Regeringskansliet pågår arbete med att precisera det betydande antal öppna frågor som fanns i den riktlinjeproposition som riksdagen tog ställning till förra våren. I 2003 års vårproposition läggs det fram vissa förslag om

medlen för individuell kompetensutveckling. Medlen placeras på visst sätt i avvaktan på ett beslut om hur de skall användas för kompetensutveckling i arbetslivet (prop. s. 190).

Arbetsmarknadsutskottet har förståelse för att frågan kräver omfattande beredningsarbete och har mot denna bakgrund ingen erinran mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad.

De skrivelser som anges som slutbehandlade föranleder inga kommentarer från utskottets sida.

Stockholm den 29 april 2003

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Anders Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders Karlsson (s), Margareta Andersson (c), Laila Bjurling (s), Anders G Högmark (m), Christer Skoog (s), Sonja Fransson (s), Stefan Attefall (kd), Camilla Sköld Jansson (v), Patrik Norinder (m), Lars Lilja (s), Tina Acketoft (fp), Berit Högman (s), Henrik Westman (m), Britta Lejon (s), Ulf Holm (mp), Mauricio Rojas (fp) och Mariam Osman Sherifay (s).

Avvikande mening

Individuell kompetensutveckling (N59)

av Margareta Andersson (c), Anders G Högmark (m), Stefan Attefall (kd), Patrik Norinder (m), Tina Acketoft (fp), Henrik Westman (m) och Mauricio Rojas (fp).

När det gäller regeringens behandling av riksdagens skrivelse 2001/02:322 vill vi anföra följande.

I proposition 2001/02:175 Ett system för individuell kompetensutveckling som riksdagen tog ställning till förra våren uttalade regeringen att den under hösten 2002 avsåg att återkomma med förslag till den lagstiftning som behövs och att systemet var avsett att träda ikraft den 1 juli 2003. Något sådant förslag har ännu inte kommit till riksdagen och då tidsgränsen för regeringen att lägga förslag som kan behandlas av riksdagen under våren är passerad har möjligheten av ett ikraftträdande den 1 juli gått förlorad. Ett införande av ett system för individuell kompetensutveckling är en viktig reform som nu än en gång skjuts på framtiden. Vi anser och har också tidigare i reservationer (betänkande 2001/02:AU10 och 2002/03:AU2) ansett att regeringen förtjänar stark kritik för hela sin handläggning av frågan.

Vi anser att den redovisning som lämnas i den nu aktuella skrivelsen, där regeringen endast hänvisar till att ärendet bereds, är ytterst bristfällig. Det borde rimligen varit möjligt att lämna en fylligare beskrivning av hur beredningsläget såg ut vid årsskiftet. Enligt vår mening borde regeringen också ha kunnat förutse att den tänkta tidsplanen inte kommer att kunna hållas.

Konstitutionsutskottet har vid flera tillfällen framhållit att regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen fyller en viktig funktion i riksdagens uppföljnings- och utvärderingsarbete. Att endast hänvisa till att ett ärende bereds innebär att redogörelsen inte kan sägas uppfylla det syftet.

Vi finner att det finns anledning för konstitutionsutskottet att påpeka vad som ovan framförts.